

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"
GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

Secretariaat Buitenvestplein 21, Voorburg - Tel. 728315. Giro no. 468874 i.n.v. de Pennings der "ODV" - DEN HAAG

Groep II,
9 februari 1958.

Goeden morgen, vrienden.

Op deze zondagochtend zou ik gaarne met U weer willen ingaan op bepaalde achtergronden van het christelijk geloof en wel in het bijzonder van Jezus' meer esoterische leer. Want in het Christendom is het vaak moeilijk om de uiterlijke waarden van de werkelijke inhoud te scheiden.

Jezus zelve heeft dit ongetwijfeld steeds weer begrepen. En vele malen merkt hij dan ook tegen zijn leerlingen op, dat hij tot de menigte slechts in beelden kan spreken. Dit spreken in beelden is in zijn tijd ongetwijfeld volkomen te verklaren. Want een beperkt geloof, een wereldopvatting, die - om niet te veel te zeggen - bekrompen is, maken het practisch onmogelijk om de volledige waarheid, zoals Jezus die kent en heeft leren kennen, te vertellen.

Wanneer hij aan zijn leerlingen tracht bij te brengen, wat de werkelijke toestand van wereld en cosmos is, stuit hij ook daar telkenmale weer op onbegrip. In zekere zin is dit zelfs dramatisch. Het lijkt steeds weer een worsteling tussen de wetende, die zijn kennis aan de onwetenden wil overbrengen, en de gangbare oplossingen, de gangbare gedachtengang, die hij zelden geheel kan overwinnen. Jezus heeft zich daarover o.a. eens beklagd met de volgende woorden: "Want ziet, ik bied U het voedsel der hemelen; ik bied U de volheid van waarheid, die de Vader mij heeft geopenbaard. Doch gij hoort niet en bouwt beelden in Uw gedachten, die onwaar zijn; schimmen, die nooit werkelijkheid worden."

Hij zeide dit naar aanleiding van enkele gedachtengangen, o.a. van Bartholomeus en Simeon of Simon II. Hun gedachten over de wereld en de plicht van de mens hadden zij tegenover hem uitgesproken als volgt - ik verkort dit natuurlijk -: "Een mens is op aarde om God te dienen. En wij moeten oppassen, dat God in Zijn toorn ons niet vernietigt. Daarom is het beter om ons volledig te houden aan de wet en ons geheel te ordenen onder al degenen, die Gods gezag hebben. Want," zo meenden ze - en Bartholomeus was hier één van de meest op de voorgrond tredende - "wanneer wij handelen en God vindt het niet goed, dan - zelfs al weten wij het niet - zal Hij ons straffen. En daarom moeten wij toch wel heel precies weten, hoe wij de dingen moeten doen."

Voor Jezus was dit een erg onaangename uiting. Hij had zijn leerlingen verklaard, hoe zij o.a. konden genezen, hoe zij de kracht van de Allerhoogste werkzaam konden maken op aarde. En nu komen daar zijn leerlingen en die maken een voorbehoud. Het is, alsof zij het oordeel willen onderschrijven van de Farizeeërs en de priesters, die Jezus doemenswaardig achten, omdat hij een mens heeft genezen op de Sabbath. Jezus - ofschoon dit in de Evangeliën slechts een enkele maal wordt belicht - kon toornig worden. Niet in een zin van toorn

op mensen, maar toorn tegen toestanden, tegen wanbegrip, tegen een misstand, die voor zijn verlicht denken dwaasheid was. Een ogenblik geselt hij hen dan ook met woorden. "Gij meent, dat mijn Vader gebonden is aan de dwaasheden, die gij Uzelven oplegt? Ik zie hen gaan op de Sabbath, reizende zoveel schreden en dan pauserende bij dat, wat hun looper heeft achtergelaten."

Ik moet dit even verklaren. Wanneer rijke Joden op de Sabbath wilden reizen, waren zij gebonden aan een Sabbath-wet, die zegt, dat men slechts zoveel meter mag gaan en men zich niet verder van zijn huis mag verwijderen. Nu nam men dan als vervanging van het huis voorwerpen uit het huis, liet die door een looper met afstanden van het voorgeschreven aantal meters deponeren, en kon zo - zij het, dat men dan een ogenblik pauseerde bij elk voorwerp, dat was neergelegd - toch grote afstanden afleggen.

"Indien de Vader is liefde - en voorwaar ik zeg U, liefde is Hij tot ons en rechtvaardigheid - zo kent Hij niet de wet der mensen, noch kent Hij hun gedachten als een waarheid in Zijn wezen. Want wat gij denkt is uit mensen geboren. Doch de liefde, die de Vader U oplegt, is uit Hem geboren. Zo, beantwoordt aan de wet des Vaders, niet aan de dwaasheid der mensen."

Om dit eenvoudig te vertalen: Er zijn wetten, die staan boven al het menselijke. Er zijn krachten, die regeren daar, waar menselijk bewustzijn allang ophoudt zich een beeld te maken van werkelijkheid. En het is de taak van de mens om Gods wil te volbrengen, niet om zich te houden aan de wetten der mensen of zich te beperken in voorzichtigheid, omdat hij vreest, dat de menselijke wetten misschien ook Gods wetten zouden kunnen zijn.

Het heeft geen zin, dat ik U de leringen, die erop gevolgd zijn, alle afzonderlijk weergeef. Het algehele beeld is als volgt: Wanneer men leeft op de wereld, heeft men in zich het vermogen om God te erkennen. Naarmate men sterker tot deze erkenning komt, zal men ook eenvoudiger en sneller kunnen komen tot een bewustzijn. Dit bewustzijn staat boven al het menselijke en kan niet worden geregeld door begrippen van religie, van godsdienst. De ware kracht des Vaders wordt van binnenuit geboren. Die kracht geldt in alle werelden en het is deze kracht, die voor de mens de enig belangrijke, de enig waardevolle is. Wanneer wij ons met een "misschien".....misschien heeft God dit gewild of dat gewild, trachten te onttrekken aan onze eigen verantwoording, aan onze eigen verplichting, dan zijn we schuldig. Het heeft geen zin je te beroepen op de mensen of op de gebruiken, wanneer in je een kennis is omtrent hetgeen binnen de schepping is toegelaten, datgeen wat de Schepper ons geeft.

Jezus ging dan ook verder met te betogen, dat het niet de taak is van de ware ingewijde - de bringer van het licht en het Koninkrijk - om te strijden tegen het kwaad. Het is zijn taak om het goede te brengen en het goede voortdurend te versterken. Hij baseert dit o.m. op de volgende argumenten: "Zo al de boze is uitgeworpen uit de hemel, is dit niet de wil des Vaders, want de Vader wil geen kwaad. Het is de wil van degeen, die verworpen wordt. Wanneer iemand in het diepste duister wordt uitgeworpen, zo is dit niet de wil des Vaders, Die dit volbrengt, doch slechts de mens zelve, die het duister begeert. Ons is gegeven onze kracht, ons weten, ons talent in de wereld. Wij hebben geen recht dit talent te verbergen." Hierbij denken wij onwillekeurig aan zijn uitspraken voor het volk in de gelijkenis der talenten, waarbij degeen, die zijn talent gebruikte om daarmee meer talenten te verdienen, geprezen werd; maar degeen, die zijn talent ongeschonden bewaarde, echter gestraft werd. Wij denken verder aan de zelfs nu nog gangbare uitdrukking: Dat men zijn licht niet onder een korenmaat mag stellen.

Jezus betoogde tot zijn apostelen: "Ziet, de Vader heeft U een kracht gegeven en een geloof. Mij volgende gaat ge de wegen des Vaders. Zo is het Uw plicht om Uw ervaren open in de wereld te stellen. Zo is het Uw taak volledig te uiten en te volbrengen al datgeen, wat de Vader U heeft ingelegd, ongeacht de belemmering der mensen." Het is alsof hij de korenmaat wil zien als de menselijke usance, het menselijk gebruik, de menselijke definitie van goddelijke wil en wetten. Dit schijnt in zijn ogen te zijn een bouwwerk, dat het

ware goddelijke licht a.h.w. verhindert tot uiting te komen. Er is voor hem slechts één ding: Gods licht en de waarheid, die in hem leeft. Iets anders kan hij niet aanvaarden. Respecteren wil hij alle dingen, want Jezus zal steeds weer trachten niemand te schaden, niemand te beledigen; tenzij hij gevoelt, dat dit de enige mogelijkheid is om toch nog de weg des Vaders te volgen. Maar hij zal zich ook nooit door een ander laten belemmeren.

Jezus leeft een zeer eigenaardig leven. Een leven, dat ook zijn volgelingen, zijn apostelen en leerlingen, wel degelijk in opstand kan brengen. Want hij gaat dan toch maar om met iedereen. Jezus komt in de huizen der rijken. Jezus gaat goed gekleed en is goed verzorgd. Maar hij ontziet zich niet om ook in de huizen der armsten te rusten en in te keren. Hij komt in de huizen van zeer geachten, die behoren tot de élite van de Farizeeërs, tot de élite van de priesterstand. De grootsten van Levi's stam behoren onder zijn vrienden. Hij ontziet zich ook niet binnen te gaan bij de heiden, bij de Griek, wiens schaduw alleen al door de vromen als een verontreiniging wordt gevoeld. Hij, die spreekt met de vroomsten der vromen, ontziet zich niet te spreken met lichte vrouwen. Hij, die spreekt over de grote waarheden van de God, Die rust in de tempel, gaat om met de Samaritaan, die de meest verworpen ketter is, die een oprechte Jood in die tijd kent. Jezus kent geen wet behalve Gods wet. En eerst wanneer men zo leeft en zo streeft, heeft men recht van spreken. Hij maakt dit zijn leerlingen elke keer weer duidelijk.

Johannes maakte eens de opmerking tot hem: "Meester, indien men ons al leert hoe te gaan en hoe te streven, zo is het toch onze taak om die lering te aanvaarden." Jezus' commentaar: "Neen, broeder, die lering te begrijpen." Hij maakt een verschil tussen aanvaarden en begrijpen. Het heeft geen zin - zo schijnt hij telkenmale weer allen te willen voorhouden - om alleen maar te aanvaarden. Een geloof zonder meer heeft immers geen inhoud. Als je alleen maar op gezag van anderen bepaalde punten als waar aanneemt, waar kom je dan terecht! En dan keert hij steeds weer terug tot de God, Die in elke mens leeft, tot het Koninkrijk Gods, dat leeft in de harten der mensen. Hij keert steeds weer terug en hamert op hetzelfde aambeeld: "Er is geen enkele reden om anderen te veroordelen of te verwerpen. Maar evenmin is er reden om de waarheid van hetgeen anderen zeggen aan te nemen, wanneer het eigen hart dit niet bevestigt.

De esoterische kern van het Christendom is meer dan de doorsnee-Christen daarvan maken wil. Het is niet alleen Jezus, die de weg is en de waarheid. Het is niet alleen maar een God, Die ergens troont en waartoe Jezus ons dan wel voeren zal. De kern van Jezus' leer is God, Die onmiddellijk Zich openbaart in al. God, Die het bewustzijn schenkt en het vermogen. Wanneer men hem spreekt over Maria Magdalena en hem verwijt, dat zij met hem meetrekt, heeft hij maar één antwoord: "Zou deze de Vader niet eens zo lief zijn, omdat zij - kennende het kwaad - dit verworpen heeft?" Zo is zijn houding tegen alle dingen. God spreekt in de mens. Zolang God in de mens spreekt en die mens luistert en beantwoordt aan hetgeen hij verwerft, is er geen enkele reden om die mens te verwerpen of uit de weg te gaan. Er is voor Jezus geen gemeenschappelijke wet; er is slechts de wet Gods, die zich openbaart in de harten der mensen.

Deze leer van God-in-ons zal de doorsnee-mens en ook velen in de geest moeilijkheden baren. "Want" - zo zeggen zij - "wanneer heeft God Zich dan aan mij geopenbaard? Wanneer spreekt God dan tot mij?" Vrienden, God spreekt altijd tot alle schepselen. Want God is het leven-zelve. En het leven-zelve toont ons steeds weer, wát onze wegen moeten zijn. Het lichaam zegt ons: "Gij zijt verzadigd, ga verder." En slechts de mens, die beheerst wordt door zijn gierigheid en zijn lust, zal meer tot zich nemen dan het lichaam vergt. Het lichaam zegt tot de mens: "Ga en zie de zon." Slechts de dwaas sluit zich op in een duistere kluis om geschriften te bestuderen. Soms zegt het weten van de mens: "Hier moet je verdergaan, dit is belangrijk, dit moet je doorgronden." Dan zegt de mens, die dwaas is en gedreven wordt door angsten en begeeren: "Ik heb geen tijd." En hij gaat zijns weegs. De stem Gods en het Koninkrijk

Gods zijn geen dingen, die nadrukkelijk worden geopenbaard. Ze zijn natuurlijk. Tot Johannes, die vroeg omtrent het Koninkrijk Gods, heeft Jezus eens gezegd: "Zie naar de velden en zie naar de hemelen. Luister naar de stem in Uw hart. En zie naar de vreugde in de ogen der kinderen. Want dit al is het Koninkrijk Gods; en meer dan dit is het." Er is geen God, Die Zich afzonderlijk openbaart. Zeker, een mens kan verder dan de doorsnee-mens doordringen in die God; kan feller begrijpen wat in Hem leeft en scherper doormaken. Maar God is geen bureaucraat. De doorsnee-mens verwacht een God, Die hem regel voor regel voorschrijft hoe te handelen, die hem garanties verstrekt op zijn speculaties in morele en stoffelijke zin. Dat is niet waar. God leeft in alle dingen. God is de natuur. En het is de natuur plus eigen weten en begrip, die voor ons voortdurend de openbaring van God kunnen zijn.

Verwerpen van hetgeen God geschapen heeft is dwaas. Indien gij staat voor een veld, waarin bloemen en netels gelijkelijk groeien, dan zult gij als mens misschien de bloem prefereren, maar beide zijn geschapen uit God. Beide leven uit God. Beide drinken de sappen der aarde. Beide ademen op in het licht van de zon. Beide.

Wanneer een mens vroom is en ter kerke gaat, zo is ook God hier. En een ander, die gedreven door een innerlijk gevoel, een innerlijke honger misschien langs het strand loopt, of zwelgt in de vreemde geuren der bossen, is even goed, want ook daar is God. Er is geen verschil en geen onderscheid te vinden in de wijze waarop. Er is alleen verschil te vinden in het antwoord, dat men geeft aan de kracht, die spreekt in het "ik". Die stille en onopvallende kracht. Maar een kracht, die gerealiseerd moet worden. Spreekt Jezus het niet uit in het Onze Vader: Opdat Uw Koninkrijk kome, in de hemelen zowel als op aarde. Het is niet voor niets, dat hij spreekt over "kome". Want het Koninkrijk Gods is een bewustzijn van deze natuurlijke kracht in onszelf. Het is een bewustzijn van deze voortdurende leiding, die wij ontvangen, wanneer wij door onbeheerstheid ons eigen wezen vergeten.

Het is Johannes, de lievelingsleerling, die dit nog eenmaal zijn mede-apostelen zal voorhouden, wanneer zij trachten de eerste gemeenschap, de eerste Christengemeenschap te Jeruzalem te stichten. Hij werpt hun dan voor: "Heeft de Meester U wetten gegeven? Heeft de Meester U gedwongen te gaan, en bepaald waar Uwe middelen zullen worden betrokken of Uw gelden zullen zijn? Toch neemt gij de gelden en vormt gij een band, en geeft gij regelen aan de broeders en zusters. Ik zeg U, indien dit Uw weg is, zo ga ik heen en zal ik het stof dezer stad van mijne voeten schudden." Dat is voor de zachtmoedige Johannes al heel boud gesproken. Maar hij ziet het hier weer: De onwetendheid a.h.w. van zijn medebroeders verloochent de innerlijke waarde van het Koninkrijk Gods en stelt daarvoor in de plaats een poging om te komen tot een commune.

Een commune - zelfs een commune, waartoe men vrijwillig toetreedt - die een volkomen beheersing vergt van Uw goederen, van Uw vrijheid, past niet in het Koninkrijk Gods. Want God heeft niet alleen een beperkte mogelijkheid of wereld geschapen. Hij heeft alle dingen voortgebracht. En zo is het niet aan ons om God te verwerpen in velerlei vormen en te accepteren in een enkele. De kern van het Christendom is het vinden van God en het aanvaarden van God, overal en te allen tijde. Jezus' kern, de grondslag van al zijn lering is: God, Die woont in de mens, Die Zich openbaart aan de mens in alle dingen. Zolang men dit verwerpt, zolang men dit niet kan aanvaarden, zal men geen Christen kunnen zijn.

Wanneer wij dan de groei van het Christendom zien, wordt ons het drama van Jezus' leven nog duidelijker dan tevoren. Hij heeft geleefd, hij heeft gelaard en gewerkt, ja, hij heeft de dood getrotseerd om ten slotte slechts te vinden: onbegrip, dat in zijn naam wetten stelt, die niet zijn wetten Gods. Christen zijn, de waarheid van het Christendom voor jezelf ervaren, betekent niet bekrompen burgerlijkheid; betekent niet gebondenheid aan wetten te allen tijde. Het ware Christendom is een grote vrijheid. Een vrijheid, die alleen beperkt wordt door God in ons; die alleen gedragen wordt door het erkennen van de God, Die Zich aan ons openbaart. Dan krijgt Jezus' woord kracht en beteke-

nis. "Want de Vader is met U, zoals ik met U zal zijn tot het einde der dagen." Niet een God, Die ons domineert of beheerst, maar een Kracht, die in ons leeft, zoals Jezus leefde in hen, die aan hem geloofden. Want Jezus moest immers in harmonie zijn met dezen en zo - onverbrekkelijk verbonden - zijn wijsheid voegen bij de beperking van elk dier mensen.

Dat de apostelen een Christendom hebben opgebouwd, dat zij in staat zijn geweest daarin zoveel goeds, zoveel waars vast te leggen, danken zij niet aan zichzelf. Dat danken zij aan de Meester, aan wie zij steeds dachten en die - onbewust haast - de wetten heeft geschreven van hun leven. Het is daarom, dat het verschil tussen sommigen der apostelen zo groot is. Dat Paulus - de leerling, die niet waarlijk was apostel in de zin van persoonlijke leerling van Jezus - zo verschilt van de gewone eerste Christenen, die Jezus gekend hebben. Hij is "uit fase", hij past er niet bij. Het Christendom heeft deze verschillen overbrugd. Het heeft langzaam maar zeker dit alles gemaakt tot één leer en één waarheid. En ik vrees, dat daarin de werkelijke stem van Jezus zowel als van de Vader teloor gaat. Want in ons leeft het licht, in ons leeft de waarheid. En deze moet spreken. Deze moet voor ons worden een werkelijkheid, die ons handelen bepaalt, die ons denken helpt vormen en onze ontwikkeling beheerst. Eerst dan kan waarlijk worden gezegd met Jezus: "Want ziet, niet mijn woord doch het woord des Vaders spreek ik. Niet mijn weg ga ik, doch de wegen des Vaders, Zoals Hij mij heeft bestemd van den beginne, zo is mijn weg en mijn weten, en zo is mijn voleinding."

Ik zou het op prijs stellen, wanneer U voor Uw eigen leven zoudt willen trachten het volgende te overwegen en te onderzoeken. In de eerste plaats: Wat zijt ge? Leeft ge werkelijk volgens deze innerlijke stem? Deze stem, die U voert tot het goede - ongeacht menselijke gebruiken, ongeacht onmatig begeren of onmatig verwerpen? Zijt ge een reeks van gewoonten, of zijt ge een werkelijk levend wezen? Hebt gij Gods wezen en Gods stem in Uw leven ooit gevoeld? Of hebt gij - oordelend uit Uzelve en de volheid van Uw begeren - die stem eenvoudig verworpen? Want gelooft me, God spreekt in de kleine dingen, ook in U. Maar op het ogenblik dat gij strijdt met dat, wat Hij U heeft gemaakt, op het ogenblik dat gij strijdt met hetgeen gij voelt als een te grote beperking van Uw begeren en Uw angst, zult gij Hem niet erkennen. Kent gij de God in U-zelf? Tracht dit voor mij te overwegen, vrienden. Indien gij daarop een antwoord kunt geven, hebt ge één van de kernpunten van het esoterisch Christendom voor Uzelf ervaren. Goeden morgen.

Goeden morgen, vrienden.

Als je zo zo'n lezing hoort, krijg je steeds weer het gevoel: Waar kan ik nu voor mijzelf de voornaamste punten eigenlijk daaruit halen? Wat blijft erover als ik nu alle mooidoenerij er eens afhaal? En ja, nu ben ik misschien wat dat betreft wat simpel, maar ik geloof, dat ik de kern van het vorige betoog mag stellen als: Wees jezelf. Niet zoals het gemakkelijk is jezelf te zijn, maar zoals je begeert jezelf te zijn. Ik geloof, dat het daarop wel neer komt.

Per slot van rekening wanneer we gaan spreken over scheppers en schepende krachten, die in ons spreken, dan zijn we in de verleiding om die Schepper het zaakje dan ook maar te laten opknappen. Zo iets van: "Nu ja, als Hij dan toch in mij leeft, waarom zorgt Hij er dan niet voor?" En ja, dan lopen we natuurlijk precies aan de werkelijkheid voorbij. Want God is Zichzelve toch wel, of wij er nu bij zijn of niet. Misschien erg onaangenaam voor ons gevoel van eigenwaarde, maar dat doet aan de feitelijke toestand niets af of toe. God is Zichzelve en daar kunnen we niets aan veranderen. Het enige, wat wij kunnen doen, is: onszelven zo te veranderen, dat wij meer één met God zijn.

En die verandering kan nooit liggen binnen alleen maar zuiver stoffelijke waarden b.v., of alleen maar binnen geestelijke waarden.

Als ik het zo bezie, dan lijkt het mij, of van uit menselijk standpunt de schepping eigenlijk niet een God is als persoonlijkheid, maar een soort N.V. Een soort van Naamloze Vennootschap, waarbij wij spreken over God, zonder te weten Wie en Wat Hij is. Zoals een vennootschap bestaat uit vele bekende en onbekende factoren met een directeur aan het hoofd, zo lijkt het mij vaak, dat de schepping bestaat uit vele niet door ons gekende kwaliteiten en eigenschappen van God, plus de directeur, die we dan bij gebrek aan beter maar vereenzelvigen met het geheel der schepping en die we Algeest noemen. Maar ja, een N.V. kun je moeilijk benaderen, behalve wanneer je aandeelhouder bent en inzicht krijgt in de politiek, die de firma voert.

Zonder nu direct over de koers te willen gaan spreken van het Koninkrijk Gods op de beurs der zielen, zou ik toch wel graag de opmerking willen maken, dat elke mens geboren wordt met het recht op een aandeel in deze N.V. En als je nu een normaal mens een aandeel cadeau geeft, dan begint hij onmiddellijk ijverig coupons te knippen, wanneer de gelegenheid er maar is. Maar wat doet een mens, wanneer hij een aandeel krijgt in het leven? Wat doet hij, wanneer hij een aandeel heeft aan werelden van geest en stof, alle tegelijk? Je moet niet denken, dat hij ijverig zijn couponnetjes knipt en dat hij probeert de rente te innen van hetgeen hem gegeven is van het leven. O neen! Hij laat a.h.w. zijn couponbladen rustig vergaan tot het ogenblik komt, dat hij de laatste strook moet inwisselen voor een nieuw couponblad en een nieuw leven. En dan gaat hij ineens zeggen, dat hij....ja, hij had eigenlijk al die rente wel moeten innen, maar hij is er niet toe gekomen, en hij had natuurlijk anders moeten doen.....maar ja, het is nu eenmaal zo. Maar dan zegt de bank van het leven: "Stop. Nu betaal ik niet meer uit." Het eigenaardige van deze N.V. is n.l., dat de interest regelmatig wordt betaald, ja, dat er dividenden worden gegeven, die bijna fantastisch kunnen heten, maar dat je ze op de juiste tijd moet innen. Precies op de verval-datum. Want anders ben je bekocht.

Misschien vindt U dat beeld van het leven, zoals ik dat nu probeer op te bouwen, een beetje raar. Maar probeert U het zich nu eens voor te stellen. We hebben geleefd, we hebben ervaring opgedaan en zijn dus in het geheel van het leven - onze N.V. - gekomen tot een nieuwe bereiking, een nieuwe productie a.h.w. De toestand is gewijzigd. Nu hebben wij in ons deze goddelijke Kracht, dit aandeel. Dit aandeel betekent: bewustzijn. We kunnen niet zeggen, dat we dat bewustzijn niet krijgen, want we hebben het allemaal. Alleen de meesten vinden het zo ongemakkelijk om nu met dit bewustzijn het leven te benaderen en de eigen houding te wijzigen. Maar als je het bewustzijn hebt, dan moet je daar naar handelen. Doe je het niet onmiddellijk, dan kom je er ook niet meer toe. Dan verloopt je rente, en blijf je net zo stom, als je al was. Wat heb ik aan een hele hoop levenservaring, die ik niet in de praktijk kan omzetten? Wat heb ik aan een hele hoop mogelijkheden tot goede daden, tot eenheid met God en wat dies meer zij, wanneer ik ze niet realiseer? Per slot van rekening je kunt een hele hoop op crediet doen; maar wat je niet kunt doen, is: het Koninkrijk der Hemelen kopen op afbetaling en dan nog je betalingen passeren ook. Dat gaat niet.

Het is noodzakelijk, dat wij in de praktijk voortdurend proberen om dat leven met zijn lessen voor onszelf te maken tot iets, dat waarde heeft, dat opnieuw werkt. Laten we nu eens een voorbeeld stellen. Laten we zeggen, dat - gezien de beginervaring waarmee de mens op de wereld komt, geestelijk en stoffelijk - hij een gemiddelde jaarlijkse rente krijgt van ongeveer 20 %. Dat is niet zo gek, want in ongeveer 5 levensjaren verdubbel je je mogelijkheden en je inzicht. En dat gaat zo verder. Dan betekent dat, dat wanneer je die gelden - dus die ervaring - opnieuw belegt in een streven naar het grote, je aandeel in het Goddelijke aanmerkelijk groeit en binnen één leven bijna vertienvoudig zou kunnen zijn. Dan neem ik nog aan, dat je zo hier en daar nog wat uitgeeft, dat nu niet direct teruggestort wordt in de zaak. Dan kun je dus in één leven tot een zeer groot bewustzijn van God komen. Maar als je

je geld niet int, wat dan? Wanneer je je ervaring verspilt in nutteloze beschouwingen zonder meer, wat dan? Dan heb je niets. Dan kun je dus ook niets in het leven beleggen. Dan blijft je leven kaal en leeg.

Als je me nu toestaat om dat voorbeeld eens een ogenblik te gaan omzetten zo in een levensbeschouwing, dan zou je het als volgt kunnen zeggen: Een mens krijgt inzicht. Hij leert b.v., dat hij niet mag vertrouwen op de wereld doch slechts op zichzelf. Het klinkt misschien kwaad of dwaas tegenover een Christen, maar zo is het toch eigenlijk. Je mag nooit verwachten, dat de wereld iets doet. Je moet het altijd zelf doen. Wanneer die mens dat weet, is hij geneigd om die wereld, waaraan hij tot nog toe meende alles te kunnen overlaten, met een beetje een scheef oog te bekijken. Dan zegt hij: Het deugt niet. Als hij blijft zeggen, dat die wereld niet deugt zonder zelf voor zich te zorgen en voor zich te werken en te streven, dan is het faillissement in zicht. Dan krijg je verbitterde mensen, die vastgeroest zijn in bepaalde gewoonten en die kankerend het leven doorgaan zonder ooit ook maar iets positiefs te presteren.

Neem het andere geval: Iemand heeft dus deze ervaring opgedaan en begint nu steeds meer op zichzelf te vertrouwen. Hij gaat zelf werken, zelf doen en laat niets aan een ander over, tenzij hij ervan overtuigd is, dat dit voor hem persoonlijk niet belangrijk is, of dat hij alsnog persoonlijk kan ingrijpen, wanneer het noodzakelijk is. Dan zal zo'n mens op die wereld in het begin nog wel heel wat foeteren en schelden. Dat moet je hem niet kwalijk nemen. Per slot van rekening het is precies hetzelfde, alsof je gedacht had een lijfrente te krijgen en ontdekt, dat je alleen maar een betrekking hebt. Dus dat is helemaal niet erg. Maar nu begint die mens steeds meer zelf te doen. Hij probeert zich steeds meer te richten op eigen betekenis in de wereld en steeds minder afhankelijk te zijn van de betekenis van de wereld voor hem. Dan komt die mens te staan op een punt, waar hij a.h.w. beheersend kan worden t.o.v. zijn wereld door zijn onafhankelijkheid. En met die onafhankelijkheid leert hij langzaam maar zeker, dat een vertrouwen in de wereld kan worden gesteld, mits het gebaseerd is op harmonie met waarden, die in dat innerlijk verborgen zijn. Dan gaat vanzelf dat kankeren over. Dan vallen verschillende van die slechte - z.g. slechte - eigenschappen weg. Dan is de ontwikkeling in een nieuwe fase gekomen.

Die mens komt uit zijn opstandigheid tot een aanvaarding. Die aanvaarding wordt soms te groot. Maar dat is ook weer niet zo erg. Want al neem je dan wel eens meer aan, dan eigenlijk gerechtvaardigd is, zolang als je in jezelf vooral positief blijft streven, voor jezelf blijft werken en zoeken met de middelen en de kennis, die je hebt, dan komt er een ogenblik, dat je ook weer bevrijd wordt van een te grote lijdzaamheid, van een te veel je laten werken en leiden door de gemeenschap als zodanig. En dan ben je door die ervaringen van de gemeenschap alleen maar rijper, zekerder en groter geworden.

Dan heb je weer interest. Want nu ben je tot een begrip gekomen, waarbij de samenwerking met de wereld niet meer afhankelijk wordt gesteld van die wereld of van jezelf. Het is een eenvoudige factor van harmonisch stellen van het "ik" t.o.v. datgene, wat in de wereld begeerlijk of nastrevenswaard is. En verder heb je geleerd, dat voor het "ik" sommige dingen, die begrenswaard schijnen, gevaarlijk zijn. De volgende interest wordt al weer uitgekeerd. Je bent vrij in het leven, je vrede en je geluk berusten in jezelf en niet in anderen en desondanks maak je deel uit van de gemeenschap en van het leven.

Dan zetten we de praktijk nog een klein eindje verder voort. Wanneer je zover bent gekomen, dan bemerk je onwillekeurig, dat er vele andere krachten zijn, die in je leven optreden. Je gaat ook deze krachten waarderen op dezelfde wijze, waarop je het leven ziet: als iets, waarmee je in harmonie kunt zijn op sommige ogenblikken, zonder gebonden te zijn aan een totale samenwerking hiermee. Zo leer je voor jezelf a.h.w. beheerst ook de niet-zienlijke krachten in je wereld mee te verwerken. Zo leer je van uit je eigen wereld en sfeer te werken in lagere werelden en op te gaan in hogere werelden - en toch jezelf te blijven.

Dat laatste lijkt me het belangrijkste. Wanneer je geleerd hebt jezelf te blijven en toch één met de wereld, dan komt het ogenblik, dat je één kunt zijn met God, zonder in God jezelf te verloochenen; zonder een dwaas te worden in feite. Want het is gemakkelijk genoeg om te zeggen: "Ja, uiteindelijk gaan we op in God en dan doet God alles." Maar als God alles moet doen, wordt ons bewustzijn geblust. Dan zijn we er niet meer. Dat is hetzelfde als de aandeelhouder, die zegt: "Nou ben ik zoveel aandeelhouder geworden, nou ben ik de firma. En nou denk ik niet meer en nou besta ik niet meer en nou denk ik nergens meer over na, dat doet de firma wel." Die zou zich uitschakelen in God. Dat is dwaasheid.

Integendeel, wanneer je aandeelhouder bent of één van de grootste aandeelhouders in een firma, dan zul je meer met die firma vergroeien. Je zult meer één worden ermee, je gedachten, je idealen, enz. zullen wel degelijk doorklinken in die firma; en omgekeerd zal het wezen van de firma je eigen persoonlijkheid vormen. Daar komt een samengroei maar zonder verlies van persoonlijkheid. En wat kan mooier, groter zijn dan die laatste uitkering? We zouden haast kunnen zeggen: de uitloting van een "aandeel" - vol à pari - van het leven, dat in jou tot een persoonlijk bezit wordt en niet meer afhankelijk is van de Schepper. En toch gelijktijdig je zo één doet zijn met de Schepper, dat je bent geworden een bewust en wetend deel van de scheppende Macht.

Ik weet wel, dat die levensgang niet zo gemakkelijk is. Je hebt er over het algemeen nog wel eens wat moeilijkheden mee. Maar als je nu toch wéét, dat de enige manier om werkelijk uit het leven te halen wat erin zit, is: om steeds behéerst je ervaring, je weten en je denken te gebruiken om daarvoor het leven verder te vormen en meer te maken tot een werkelijk geheel, dan zou je tochdwaas zijn als je een dergelijke kans zou vergooien. En vandaar dat mijn simpele mening is: Mens, doe je voordeel met dat, wat het leven je geeft. Wat het leven je geeft, geeft God je. Maar wees voorzichtig met de manier, waarop je het gebruikt. Want je kunt, wat het leven je geeft, alleen gebruiken volgens je eigen bewustzijn, volgens je eigen weten en denken. Dát alleen is bepalend. En als je op die manier werkt, dan bereik je in zeer korte tijd - misschien in een enkel leven - datgene, wat we allemaal begeren: een voldoende eenheid met God om steeds in het licht te leven en nooit meer terug te keren tot duisternis of wereld in een droevige gebondenheid.

En degeen, die zegt, dat dát de moeite niet waard is, nou, die moet zijn hoofd maar eens laten nakijken. Ik bedoel maar: U begrijpt me allemaal wel. En ik geloof, dat U me wel gelijk geeft. Nu is mijn vraag alleen: Wanneer beginnen jullie dan ook er wat aan te doen? En als U daaraan maar begint, dan zit de zaak verder wel gezond. Dan hebben we ook geen last. En dan zal onze lering steeds onbelangrijker worden, omdat Uw eigen innerlijke wijsheid steeds groter wordt. Dan komen we nog eens bij U in de leer. En tot die tijd dan maar weer.....veel geluk met Uw streven en een prettige zondag verder.

.....

DE DISTEL.

Een distel heeft haar nut en heeft haar schoonheid, maar ook haar stekels. En als zodanig zouden we die distel dan wel eens kunnen nemen als het symbool van een mens, die nog niet volledig opengebloeid is en die toch reeds leert om te streven naar de hemel. Als ik het op deze manier mag doen, dan kunnen we als volgt zeggen:

De distel.

Ze groeit langs de weg en trekt zelfs uit het zand haar voedsel. Ze leeft steeds voort, terwijl te midden van stekelig groen de wazige pluis van een bloesem al gloort. Ze staat en ze strijdt met alles rondom, zich verwerend met stekelig geweld tegen wat er de wereld aan gezet en gezet altijd weer naast haar stelt.

Ze wil wel aanvaarden des levens geweld, maar moet haast zichzelf verweren, omdat ze de lieflijkheid van zo menigeen toch werkelijk niet kan leren. Maar heeft ook de roos niet haar doornen, kent ook deze niet stekelig geweld? Heeft niet meidoorn, ja, zelfs acacia in verweer zich tot de wereld gesteld?

Je zou kunnen zeggen: De distel, die is de roos van de armen. De roos langs de weg, die zoekt zonder erbarmen naar voeding, bewustzijn en eigen pracht. Die ontplooiend, onbewust van 's levens grote kracht, reeds uitgaat en in wereld zelf wordt tot een andere bloem, die als een lotus zich ontplooit en kent de grote roem van zon en geest.

Nu zegt men wel: Laat die distel toch staan. Ze is niet schoon, ze telt nog niet mee.....Maar wanneer ze het begin is van groter bestaan, wanneer ze eens komt tot bewustzijn en vree....moeten we minachtend voorbij dan gaan?

Wie het nederige acht, wie het kleine begrijpt, wie doordringt tot de werkelijkheid, ziet, dat in een distel ook leeft dezelfde kracht, de stralen der zon zelfs gelijk. In vorm is verschil, maar de kracht blijft gelijk. Dat geldt voor al wat in wereld bestaat en in sferen - hetzij duister of licht, donker of schoon - tot het eind der tijden gaat.

Zo, distel, verweer U, dat deert ons niet; indien ge maar lustigkens bloeit en zoekend naar licht, naar bewustzijn en kracht aan Uw stekelig gebonden zijn ontgroeit.

Want uiteindelijk, de kracht, die een distel doet leven, is van God. De stekels, die de distel draagt, zijn deel van de schepping. De wijze, waarop ze bestaat, ach, dat is een vorm, die tijdelijk geboren is en die weer voorbijgaat. Maar de kracht, die erin leeft, die de kern is, die zal niet ten onder gaan, die blijft voortbestaan. En daarom - onverschillig welke vorm, onverschillig stekels of overvloedige, zachte schoonheid, wat ook de wereld ons biedt aan beelden, aan vormen en gestalten - laat ons niet vergeten, dat het belangrijk is, dat de kracht daarin, dat het leven daarin zich verder ontplooit. Dat dat komt tot de uiteindelijke bereiking. Want de vormen vergaan.

En wanneer eens de volmaaktheid misschien stof en geest tezamen brengt tot een nieuwe werkelijkheid en een nieuw beeld, dan zal ook ongetwijfeld daar een distel staan. Maar anders, schoner, deel van de volmaaktheid. Om zover te komen echter moet al wat leeft in distel en roos, in grasspriet en boom, komen tot een innerlijk bewustzijn, dat de volmaaktheid bereikt. Dat is het doel.

Laat dan dromen de bloemen in zilveren nacht; en juichen, terwijl de zonne lacht. Laat zingen de vogels en ruisen de wind. Slechts wie in dit al zijn Schepper vindt en leert boven vormen op te gaan, kent de volmaaktheid, waarin ook volmaakt alle vormen eens zullen bestaan.

- - - - -

N E D E R I G H E I D.

"Ik ben nederig," sprak de mens.
"Ik wil niets betekenen.
In mijn onbelangrijkheid
laat ik toe, dat heel het leven
langs mij en langs mijn wegen
zonder mij te beroeren verder glijdt."

"Ik ben nederig," sprak de mens.
"Ik weet, dat mijn wezen een klein deel is
van al, wat er bestaat.
Ik meen, dat 't beter is, dat zonder mijn weten
de wereld uiteindelijk verder gaat."

"Ik ben klein en de Schepper is groot," sprak
de mens.
"Zo onderdruk ik in leven en bestaan de wens
om groter te worden, om te strijden
en in de eeuwigheid op te gaan."

Maar was dit werkelijke nederigheid?
Werkelijke nederigheid is het dienen
juist door de grootheid der kracht, die je kent.
Nederigheid is: Bewust minder wezen,
omdat je in feite de meerdere bent.

Ware nederigheid is: Erkennen, dat gaven,
aan jou gegeven, slechts zijn een last,
waardoor je moet zorgen voor anderen - ook minderen;
totdat ook hun wezen in de eeuwigheid past
en in de Eeuwige op kan gaan.

Ware nederigheid is de stuwende kracht
van 't leven, 't bestaan door alle sferen.
Nederigheid is vervullen in het eigen "ik"
dat, wat het eigen weten erkent,
en toch steeds stellend daarboven:
De wil des Heren.

.....